

La formació d'agents sanitaris a una comunitat rural del Senegal

La Comissió de Cooperació ens parla d'aquest projecte a què l'Ajuntament d'Alella ha aportat finançament

d'agents sanitaris comunitaris de la comunitat rural de Dialakoto, al Senegal, l'objectiu del qual és millorar l'accés a la salut dels seus habitants, amb la voluntat de corregir una de les més grans desigualtats entre els pobles.

Abans d'analitzar el projecte subvencionat, és necessari fer-se una idea de la situació de Senegal. Algunes dades són:

- Mentre que l'esperança de vida al Senegal és de 69 anys per a les dones i de 65 anys per als homes (OMS, 2015), a Catalunya és de 86 anys per a les dones i de 80,3 anys per als homes (Idescat, 2013).

- Al Senegal, 42 infants sobre 1.000 nascuts vius, moren durant el 1r any de vida. A Catalunya, 2,74 (segons

dades del Banc Mundial i Idescat).

- Si atenem a l'índex de pobresa, i malgrat que els últims anys ens està afectant a casa nostra com mai havíem suposat que arribaria a passar-nos, al Senegal és de 46,7% (PNUD, 2013) i a Catalunya del 22,2% (Idescat, 2014).

- Si per a nosaltres l'accés a l'aigua, avui per avui, està garantit, al Senegal només ho està per al 89,5% de la població i, moltes vegades, amb un gran esforç per aconseguir-la que condiciona el dia a dia de nenes i dones (PNUD, 2013).

- Resultats similars es donen pel que fa a la inscripció escolar, que aquí és garantida i obligatòria fins als 16 anys, mentre que allà sols arriba al 81% de la població d'entre 7 i 13 anys.

COMISSIÓ DE COOPERACIÓ D'ALELLA

L'efectiva universalitat dels Drets Humans passa inevitablement per l'eradicació de la pobresa i les desigualtats entre països i dins dels mateixos països, essent el gran repte a què s'enfronta la societat actual. Tot sovint s'entén que la pobresa afecta la manca de bens materials i d'oportunitats, però no és solament l'escassetat o la mala qualitat del treball el que empobreix. Disposar dels bens físics i socials que permetin mantenir la salut i la integritat física i social, viure sense por ni violència, viure amb dignitat, etc., són aspectes indispensables per reduir la pobresa.

És comú a les comunitats humanes més empobrides que es faci una violació massiva dels Drets Humans. A finals dels anys 90, les

Nacions Unides va canviar la manera com s'entenen el desenvolupament humà i la cooperació internacional, establint l'enfocament basat en Drets Humans com a eina per eliminar la pobresa al món.

Entre les característiques definitòries dels Drets Humans, voldríem destacar-ne dues:

- Són universals, inalienables de tots els sers humans.

- Tots tenen la mateixa importància, a la vegada que són indivisibles i interdependents.

Formació d'agents sanitaris

Per contribuir a la posada en acció dels propòsits de Nacions Unides, un dels projectes de cooperació internacional que ha finançat l'Ajuntament d'Alella l'any 2014 és la formació

- Conscients que hi ha molts altres factors a tenir en compte, fem esment de l'índex de Desenvolupament Humà com a aglutinador del que s'entén per nivell i qualitat de vida. En aquest punt les diferències són grans: l'any 2014 Catalunya presentava un índex del 0,89 (sobre 1), mentre que Senegal només comptava amb un 0,47 (sobre 1) (PNUD, 2014).

La comunitat rural de Dialakoto està situada a Ballacounda, regió de Tambakounda, al sud del país. És una regió subdesenvolupada que fa temps pateix un fort èxode rural, per la qual cosa està poc poblada. La població pateix desnutrició i està molt desmotivada.

Aquesta comunitat acull 15.620 persones, repartides en 57 pobles. Quatre de cada cinc habitants viuen sota el llindar de la pobresa. El 54% dels nens i nenes no estan escolaritzades i el 70% de les dones són analfabetes.

Augmentar la qualitat de vida

L'objectiu d'aquest projecte, impulsat per l'ONGD Associació de cooperació Fallou de Viladecans, és millorar la salut i augmentar la qualitat de vida dels habitants d'aquesta comunitat, donant coneixements i recursos als agents sanitaris comunitaris, que ja estan actuant sobre el terreny, però no disposen de la formació necessària que assegurï la seva funció amb les mínimes sanitàries garanties.

El govern del país fa algunes campanyes de vacunacions i de prevenció de la SIDA, però la majoria de la població no té accés a la sanitat pública: centres molt allunyats, carreteres en

"ELS FUTURS AGENTS SANITARIS, EN MOLTS CASOS DONES, SÓN EL PILAR DE LA SALUT EN ELS PETITS POBLES"

"L'ACCÉS A UNA SANITAT DE QUALITAT ÉS UN DELS DRETS HUMANS BÀSICS PER GARANTIR LA IGUALTAT ENTRE LES POBLACIONS"

mal estat i, a més, els medicaments són escassos i molt cars.

El projecte preveu un pla d'acció a 5 anys durant els quals cada any un equip interdisciplinari, format per sanitaris qualificats, es desplaçarà a Dialakoto per impartir una formació intensiva de 2 mesos per formar futurs agents sanitaris que visquin a la comunitat.

CARME ALTAYÓ (JUSTICIA I PAU)

CARME ALTAYÓ (JUSTICIA I PAU)

El pilar de la salut en els petits pobles

Els futurs agents sanitaris, en molts casos dones, són el pilar de la salut en els petits pobles. Reben formació bàsica sobre primers auxilis, prevenció i detecció de malalties comunes com ara hipertensió arterial, diabetis, malalties de transmissió sexual, etc. No necessiten gaire material per a poder fer la seva tasca: aparell per mesurar la tensió arterial, termòmetre, aparell de glucosa, tires reactives. Amb això i un poc més poden realitzar una gran feina.

Entre les seves tasques està la de tenir cura d'una petita farmaciola que els centres sanitaris els envien, prendre dades de naixements, defuncions i qualsevol episodi sanitari que es presenti per tal d'informar el centre sanitari de referència. També organitzen grups per parlar sobre altres problemes que afecten la població com ara embaràs, drogues, violència, depressió, etc. Normalment, són un referent per a tota la gent del poble.

L'accés a una sanitat de qualitat és un dels Drets Humans bàsics per garantir la igualtat entre les poblacions. Per millorar la salut, cal disposar de les infraestructures bàsiques necessàries com centres de salut o clíniques, de material de cures i medicació. Però, si aquestes dotacions materials no van acompanyades de l'acurada formació dels agents sanitaris comunitaris o agents de salut a les zones rurals, no serà possible fer realitat els canvis pretesos.

A data d'avui, els agents rurals ja han assolit el curs teòric en diagnòstic i tractament de malalties de la pell, boca i ulls, així com les classes pràctiques, i es troben cursant el curs teòric en diagnòstic i tractament de malalties comunes en nens i gent gran i classes pràctiques. Ja han començat a atendre la població incidint, sobretot, en la prevenció. Primers passos cap a la consecució d'una salut universal de qualitat. ●